

BETÆNKNING

Afgivet af Anlægsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge forslag til ændring af lejeforordningen, således betaling af husleje skal ske på den sidste bankdag i hver måned.

Medlem af Inatsisartut Justus Hansen,

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Kalistat Lund, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Mala Høy Kuko, Attasut, næstformand
Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Jens-Erik Kirkegaard, Siumut
Inatsisartutmedlem Bendt Kristiansen, Inuit Ataqtigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 26. oktober under EM2016 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Det er hensigten med forslaget at få Naalakkersuisut til at fremlægge en ændring af lejeforordningen, således, at husleje for fremtiden skal betales på samme bankdag som de fleste offentlige ydelser og løn går ind på kontoen.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Der var almindelig enighed om at hensigten med forslaget er god og at der er flere elementer af forslaget, herunder forslagsstillers begrundelse, som man desværre ikke kan komme uden om.

Der var nogen usikkerhed om, hvorvidt man med forslaget også kan hjælpe de 14-dages lønnede. Videre konstateredes det, at der allerede er nogle planer i spil om generel revision af lejeforordningen. På denne baggrund indstilles forslaget til drøftelser i Anlægsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har gentagne gange haft fokus på lejeretlige problemstillinger og værdsætter fremsynede og løsningsorienterede forslag, som giver anledning til at drøfte, hvordan borgerne kan blive serviceret bedst muligt gennem både det offentlige som udlejer og gennem tilpasning af lovgivningen.

Udvalget ser med bekymring på antallet af restancer og de dermed forbundne udsættelsesforretninger. Udsættelsesforretninger, som berører alle implicerede og kan medføre social ruin. Se hertil også Statens Byggeforskningsinstituts undersøgelse SBi2013:12 om Hjemløshed i Grønland.

Udvalget bemærker videre, at omkostningerne til genhusning og tomgangsleje mv. væltes over på de øvrige lejere i de offentligt ejede boligafdelinger. Hvilket ikke kan forventes at gøre lejernes økonomi bedre endside medvirke til bedre stand af boligerne. Omkring lejeproblemstillinger anførte Anlægsudvalget følgende i betænkningen til FM2014/34:

Andre perspektiver

Udvalget har undervejs i sine undersøgelser gjort sig bekendt med, bekendtgørelse nr. 12 af 28. maj 2003 om grænsebeløb, egenandel, minimums- og maksimumbeløb for boligsikring som udstedt i henhold til Landstingsforordning nr. 3 af 31. maj 2001. Boligsikring i lejeboliger har et indbygget grænsebeløb, som er ureguleret siden 2003. Efter udtræk fra Grønlands Statistik har det kunnet konstateres, at der i perioden januar 2003-juli 2013 har været en udvikling i forbrugerpriserne på 32,6 %, i perioden januar 2008-juli 2013 alene, har der været en stigning i boligprisindekset på 28,7 %.

Til illustration kan man se på hvor meget en SIK lønning er steget i perioden 1.4. 2003 til 1.4.2013. For en Handels og Kontormedhjælper på sidste løntrin jfr. § 3 i SIK-overenskomsten er grundlønningen steget med 25,2 pct. For en fuldmægtig på sidste løntrin jfr. § 7 i samme overenskomst er grundlønningen steget med 21,2 pct. Samlet har gennemsnitsborgeren dermed oplevet en betydelig prisstigning og en tilsvarende stigning i huslejen. Selvom lønudviklingen til en vis grad har fulgt prisudviklingen, må der konstateres en reallønsnedgang for SIK'ere.

Uagtet ovenstående regneresultat, er det udvalgets opfattelse, at det ikke regulerede grænsebeløb for modtagelse af boligsikring specielt rammer landets laveste indtægter.

Det er således udvalgets opfattelse, at der foruden tilpasning af lejeforordningen bør ske en revision af grænsebeløbene, der er udstedt i henhold til boligsikrings-

forordningen. Udvalget bemærker i øvrigt, at ovenstående betragtninger er i overensstemmelse med Skatte og Velfærdskommissionens betænkning fra 2011.

Endelig er det udvalgets opfattelse, at lejeforordningen skal regulere forholdet mellem lejer og udlejer og at socialpolitiske tiltag bør foretages i den sociale lovgivning. Det er udvalgets opfattelse, at Naalakkersuisut deler denne principielle holdning.

Under behandlingen af nærværende punkt bemærker udvalget, at boligsikringsbekendtgørelsen er opdateret fsva. mange forhold, bare ikke beløbsgrænserne, som er det helt centrale i relation til at sikre vores medborgere tag over hovedet.

Udvalget noter sig således, at der har været gentagne ønsker om ændringer af lejeforordningen og den tilknyttede lovgivning, men konstaterer ligeledes, at intet er sket.

Endelig har udvalget drøftet problemstillingen omkring muligheden for at hjælpe de, der modtager løn mv. hver 14. dag, uden at udvalget er kommet en løsning nærmere.

Til gengæld vurderer udvalget at hvis man med denne løsning vi kunne hjælpe og støtte en vis del af vores borgere til at betale deres husleje rettidigt, uden at det for alvor går ud over nogen, så skal forsøget gøres og der må findes andre måder at håndtere de 14-dages lønnes betalingsproblemer på.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at da der er tale om en mindre ændring i en enkelt paragraf i lejeforordningen forventes udgifterne forbundet hermed at være minimale. Udgiften forventes derfor at kunne indgå i den almindelige prioritering i Departementet.

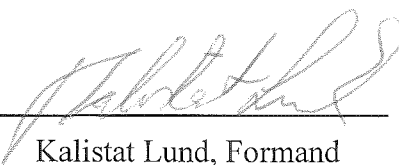
Forslagsstiller anfører derudover, at det offentlige kan forvente en større indtægt fra borgerne i form af husleje, da huslejen efter ændringens af lejeforordningen vil blive trukket på et tidspunkt, hvor det må forventes, at der er penge på borgernes konto til at betale med. Det forventes derfor også, at borgernes gæld til det offentlige vil falde som en direkte følge af forslaget.

Udvalgets indstillinger

Med den forståelse, at Naalakkersuisut gerne må indtænke mulige ordninger for de 14-dages lønnede i forbindelse med udarbejdelsen af det kommende lovforslag må det blive således at

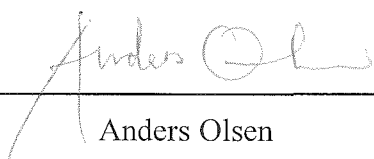
et enigt udvalg indstiller på forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

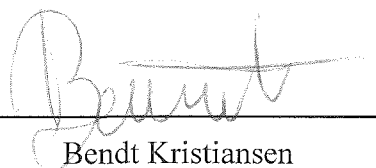

Kalistat Lund, Formand

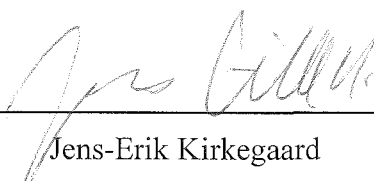
Mala Høy Kuko,
Næstformand

Anders Olsen

Bendt Kristiansen

Jens-Erik Kirkegaard